

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

09 פברואר 2016

ה"פ 4152-02-16 השרות לנכויות התפתחויות נ' פלוני

לפני כבוד השופט עודד מאור

המבקשת

עדי גינר-פלד – עו"ס לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכט-1969, השרות לנכויות התפתחויות

נגד

פלוני

המשיב

חקיקה שאושרה:

חוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכ"ט-1969: סעי' 11, 12, 15
חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998

מיני-רציו:

* התקבלה בקשה בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכ"ט-1969, במסגרתה עתרה המבקשת, להוציא צו לסידורו של המשיב במעון.

* כשרות משפטית ואפטרופסות – סמכות בית-המשפט – למתן צווים

בקשה בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכ"ט-1969, במסגרתה עתרה המבקשת, להוציא צו לסידורו של המשיב במעון.

בית המשפט קבע כלהלן:

הן מהאמור בבקשה עצמה, והן מדברי המבקשת במהלך הדיון שהתקיים, עולה כי יש צורך במתן הצו כמבוקש, על מנת להבטיח את ביצוע דרכי הטיפול עליהן החליטה ועדת האבחון, ומשכך יש להורות על סידורו של המשיב במעון "אשכר" (או במעון אחר שייקבע על ידי ועדת ההשמה של משרד הרווחה), וזאת לפרק הזמן שלא יעלה על שנתיים ימים מהיום כמבוקש.

בית המשפט ציין כי ההגדרה "מפגר", לתיאור אדם שתפקודו והתנהגותו מוגבלת, וזאת בשל התפתחותו החסרה או הלקויה, שיכול והיתה מתאימה לעת חקיקת החוק בשנת 1969, צריכה לצעוד ולהתקדם לעבר ימינו אנו. התאמה לשונית זו אינה מתבקשת אך בשל התאמתה לזמננו וימינו אנו, אלא בעיקר בשל מחויבותנו הן כפרטים והן כחברה כלפי כבודו של אדם, באשר הוא.

פסק דין

כללי

1. לפני בקשה בהתאם להוראות [סעיף 11 לחוק הסעד \(טיפול במפגרים\)](#), **תשכ"ט-1969** (להלן: "**החוק**") במסגרתה עתרה המבקשת, להוציא צו לסידורו של המשיב במעון, והכל בהתאם להחלטת ועדת אבחון שהתקיימה בעניינו של המשיב שהתקיימה ביום 30.6.15 בה נקבעו דרכי טיפול מוצעות במשיב, ובהם, סידורו של המשיב בדיוור חוץ ביתי במעון.

לדיון שהתקיים התייצב גם נציג האפוטרופיא שמונתה למשיב, שהצטרף לבקשה.

2. בבקשה מפורטת השתלשלות האירועים הקשורים למשיב, והרקע הרלוונטי ביחס אליו, לרבות שהותו של המשיב במעון נעול, כחלופת מאסר, בהמשך להחלטות בית המשפט השלום בראשון לציון בהליך פלילי שהתקיים בעניינו, תוך שהמבקשת מציינת כי ועדת האבחון האחרונה שהתקיימה בעניינו של המשיב בה קבעה, בין היתר, כי המשיב ה "**מתפקד ברמת פיגור שכלי קל**" זקוק לדיוור חוץ ביתי במעון, וכן "**בשל נטייתו לברוח, יש לעגן את שהייתו במעון בצו משפטי. יש לתאם את סדרי הביקורים והפגישות עם המשפחה ע"י עו"ס המעון ועו"ס הקהילה. עלול להיות מסוכן לעצמו ולסביבתו וזקוק להתייחסות מתאימה**".

3. המבקשת מציינת כי המשיב אכן נקלט, בהתאם לקביעת ועדת האבחון, במעון "**אשכנז**" כבר בחודש נובמבר 2015, אולם מאז קליטתו במעון הנ"ל, יצא למספר דיונים בבתי משפט, הצליח לברוח, ולא חזר למעון, אלא בסיוע משטרה.

4. מהאמור בבקשה עולה כי מתעורר קושי ביישום החלטות ועדת האבחון בהתנהלות שבין כלל הגורמים הרלוונטיים, וזאת בהעדר הנחיות מפורשות לגבי ביקור המשפחה במעון, יציאותיו של המשיב לחופשות וסיוע משטרה בעת הצורך, ומשכך פנתה המבקשת בבקשה לסידור על פי הוראות [סעיף 11 לחוק](#) כאמור.

דיון

5. הוראות [סעיף 11](#) לחוק קובעות כך :

"לא בא מפגר לפני ועדת אבחון, או לא עבר בדיקות בהתאם להוראותיה כאמור בסעיף 6, או לא דאג המפגר או האחראי עליו לביצוען של דרכי הטיפול שעליהן החליטה ועדת האבחון רשאי בית המשפט, על פי בקשת עובד סוציאלי לפי [חוק הסעד \(טיפול במפגרים\)](#), לצוות על נקיטת אמצעים – לרבות העמדת המפגר תחת השגחתו של עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) או החזקתו במעון- הדרושים, לדעת בית המשפט, להבטיח כי המפגר יובא לפני ועדת אבחון, שייבדק בהתאם להוראותיה או שיבוצעו דרכי הטיפול שעליהן החליטה הועדה".

הוראת [סעיף 12](#) לחוק מורה כי, החלטת בית המשפט לפי [סעיף 11](#) לחוק תוצא לפועל על ידי עובד סוציאלי לפי החוק, "זולת אם בית המשפט הורה אחרת".

6. הנה כי כן, הן מהאמור בבקשה עצמה, והן מדברי המבקשת במהלך הדיון שהתקיים, אכן הונחה דעתי כי יש צורך במתן הצו כמבוקש, על מנת להבטיח את ביצוע דרכי הטיפול עליהן החליטה ועדת האבחון ביום 30.6.15, ומשכך אני מורה על סידורו של המשיב במעון "אשכר" (או במעון אחר שייקבע על ידי וועדת ההשמה של משרד הרווחה), וזאת לפרק הזמן שלא יעלה על שנתיים ימים מהיום כמבוקש.

יובהר שאין באמור כדי לפגוע באמור בהוראות [סעיף 15](#) לחוק, ובכך כי עניינו של המשיב ישוב לדיון לפני ועדת האבחון בסמוך לתום תקופת הצו כאמור.

7. בנסיבות של המשיב כפי שהובאו לפני, נדמה שנדרש סיוע של משטרת ישראל בליווי לדיונים משפטיים אליהם יזומן, ככל שיזומן, וכן סיועה בהשבתו למעון, בעת הצורך.

מאחר ומשטרת ישראל לא היתה צד להליך זה, וניתנו ביחס אליה הוראות –
הרי שמורה לה זכות לעתור, במידת הצורך, בבקשה מתאימה והיא תתברר לעיצומה.

טרם חתימה –

וישן, מפני חדש תוציאו (ויקרא, כו, י):

8. בזהירות הראויה והמתבקשת יצוין כי לו בית המשפט היה קורא למונחים
הטבועים בחוק כמונחים **מפגרים**, וזאת בהקשר של חוסר התאמת סגנונם למציאות
בת זמננו, יכול והיתה כמה סערה וזעקה כיצד זה השתמש בית המשפט בביטוי לא
זהיר ולא ראוי זה – והכל, אך ביחס למונחים שבחוק.

והנה, החוק עושה שימוש בביטוי **מפגר** להגדיר אדם, בשר ודם, בעל התפתחות
חסרה או לקוייה, ואין פוצה פה והכל מחרישים; דממה; "ולא הָיָה נִדָּד כָּנָף, ופָּצָה פֶּה
וּמִצָּפֶצֶף" (ישעיהו י, יד).

9. ההגדרה "**מפגר**", לתיאור אדם שתפקודו והתנהגותו מוגבלת, וזאת בשל
התפתחותו החסרה או הלקויה, שיכול והיתה מתאימה לעת חקיקת החוק בשנת
1969, צריכה אף היא לצעוד ולהתקדם לעבר ימינו אנו.

רק לשם הדוגמא תובא העובדה שגם הגוף המקצועי המוביל בתחום האבחון
המקצועי בתחום, הוא האגודה האמריקאית לפיגור שכלי American Association
on Mental Retardation, שינה את שמו ונקרא כיום American Association on
Intellectual and Developmental Disabilities.

10. כבר לפני כעשרים שנים קבע המחוקק שיש להגן על כבודו של אדם עם
מוגבלות, ואף עיגן את זכותו זו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי
החיים, תוך שהצהיר שזכויות אלו ומחויבות החברה אליהן, מושתתות על ההכרה
בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם, ועל עקרון כבוד הבריות, ונתן
לה תוקף בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, **תשנ"ח – 1998**, אולם התאמה
של המונח **מפגר** בחוק, נשתכחה מלב.

התאמה לשונית זו אינה מתבקשת אך בשל התאמתה לזמננו וימינו אנו, אלא בעיקר בשל מחויבותנו הן כפרטים והן כחברה כלפי כבודו של אדם, באשר הוא, ועל מנת שעקרונות היסוד הנזכרים לעיל, יקבלו ביטוי ראוי והולם ולא יישארו מן השפה ולחוץ.

11. לאור כל האמור לעיל, אני מורה למזכירות להעביר פסק-דין זה לידי היועץ המשפטי של מערכת בתי המשפט אשר ישקול הפנייתו למשרד המשפטים - מחלקת ייעוץ וחקיקה, או לכל גוף מתאים אחר על מנת שדברים אלו יעמדו לפניהם, וככל שיסברו שיש לתקן את הטעון תיקון – יעשו כן במקום הנכון.

המזכירות תעביר העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן והודע היום, ל' שבט תשע"ו, (09 פברואר 2016), בהיעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

עודד מאור 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה